

"Баланың бейімделу үдерісіндегі ата-аналардың рөлі" кеңес беру

Тәрбиеші: Д.Жакеева

Ата - ана болу-бұл өнер. Алайда, егер суретшілер дүниеге келсе, онда ата-ана болады. Бұл процестегі ең бастысы-сезімталдықты көрсету, балаңыздың тәжірибесін түсіну, оның орнына тұра білу, әсіресе ол үшін қиын кезеңдерде, олардың бірі, сөзсіз, баланың балалар мекемесіне үйрену кезеңі. Ата - аналар жасай алатын бірінші нәрсе-баламен қарым-қатынаста сабырлы болу, балабақшаға және оның тәрбиешілеріне байсалды және мейірімді болу. Бұл сезімдер балаға берілетіні сөзсіз. Сіздің өмір салтыңыз - отбасылық атмосфера, отбасындағы көзқарастар, құндылықтар мен қарым-қатынастар баланың жеке басының дамуындағы басты факторлар болып табылады. Балалар қоғамдағы мінез-құлық нормаларын қабылдайды, оны отбасында игереді, оның мысалында олар адамдармен қарым-қатынасты үйренеді.

Баланың жаман мінез-құлқы көбінесе оның өзін қорғалған сезінбейтіндігін көрсетеді. Ұлдар әсіресе отбасылық мәселелерге сезімтал. Отбасындағы келіспеушіліктер, әсіресе ата-аналардың ажырасуы балалардың әл-ауқатына зиянды әсер етеді. Балалар мазасызданады, мазасыздық агрессия және жаман мінез-құлық түрінде көрінеді, нәтижесінде баланың балабақшаға бейімделуі үлкен қиындықпен өтеді. Үйде шиеленіссіз атмосфераны сақтаңыз, балалар болмаған кезде жұбайыңызбен қарым-қатынасты анықтаңыз. Балаңызға отбасында өте маңызды орын алатындығын, оны жақсы көретінін, оның мүдделері сіздің мүдделеріңіз екенін түсіндіріңіз. Егер сіз шынымен қателессеңіз, қателескеніңізді мойындаудан қорықпаңыз: бұзылған, баланы лайықсыз ұрған.

Ата-аналардың әрқайсысы басқа ата-ананың пікіріне қайшы келетін нұсқаулардан аулақ болу керек; бұл баланы шатастырады және оны алаңдатады. Сондықтан өз әрекеттеріңіздің дәйектілігіне қол жеткізіңіз. Балаңызға өз талаптарыңызды анық білдіріңіз, одан не қалайтыныңызды ақырын және қол жетімді түрде түсіндіріңіз. Мысал егер сіз тыныштықты қаласаңыз және нәресте ашуланса, "жақсы әрекет ет" деп айту жеткіліксіз. Одан Шу шығармауын сұраңыз (сабырлы және мейірімді, тітіркенусіз). Өз ойларыңыз бен сезімдеріңізді агрессивтіліксіз көрсетіңіз, баланы мұқият тыңдаңыз. Өзіңізге уақыт қалдыруды ұмытпаңыз: оқыңыз, демалыңыз. Сіздің тыныштығыңыз ең алдымен сіздің балаңызға қажет.

Сіздікі сияқты қиындықтар мен тәжірибелерді балаларды балалар мекемелеріне беретін барлық ата-аналар бастан кешіретінін біліңіз.

Баланы сәтті бейімдеу үшін ата-аналарға бірнеше кеңестер:

1. Балабақша деген не екенін түсіндіреміз:

Балаңызға балабақша деген не, балалар неге сонда барады, неге сіз балабақшаға барғыңыз келетінін айтыңыз. Мысалы: "балабақша-бұл әдемі бақшасы бар үлкен үй, онда аналар мен әкелер балаларын әкеледі. Сізге ол жерде өте ұнайды: бәрін бірге жасайтын көптеген балалар бар - олар тамақ ішеді, ойнайды, серуендейді. Менің орныма сізбен бірге тәрбиеші апай

болады, ол сізге басқа сәбилер сияқты қамқорлық жасайды. Балабақшада көптеген ойыншықтар бар, онда керемет ойын алаңы бар, сіз басқа балалармен әртүрлі ойындар ойнай аласыз және т.б.". Тағы бір нұсқа: "балабақшада балалар бір-бірімен ойнап, бірге тамақтанады. Мен жұмысқа барғым келеді, өйткені бұл мені қызықтырады. Мен сенің балабақшаға барғаныңды қалаймын, өйткені ол жерде Сізге ұнайды. Таңертең Мен сені балабақшаға апарып, кешке алып кетемін. Сіз маған балабақшада не қызықты болғанын айтасыз, Мен сізге жұмыста бір күнде не болғанын айтамын. Көптеген ата-аналар балаларын осы балабақшаға жібергісі келеді, бірақ бәрін бірдей ала бермейді. Сіз бақыттысыз-күзде мен сізді сол жерге апара бастаймын".

2. Позитивті көзқарас қалыптастыру:

Балабақшаның жанынан өтіп бара жатқанда, балаңызға оның қаншалықты бақытты екенін қуана еске түсіріңіз - күзде ол осында жүре алады. Баланың қатысуымен туыстарыңыз бен таныстарыңызға айтыңыз сіздің сәттілігіңіз туралы, балаңызбен мақтанатындығыңызды айтыңыз-өйткені ол балабақшаға қабылданды. Біраз уақыттан кейін сіздің балаңыз жақын арада балабақшаға баратыны туралы басқаларға мақтанышпен айтады.

3. Біз балабақшада баланы не күтіп тұрғаны туралы сөйлесеміз:

Балаңызға балабақша режимі туралы егжей-тегжейлі айтыңыз: ол не, қалай және қандай ретпен жасайды. Сіздің әңгімеңіз неғұрлым егжей - тегжейлі болса, сіздің балаңыз балабақшаға барғанда өзін тыныш және сенімді сезінеді. Баладан серуендегеннен кейін бақшада не істейтінін, заттарын қайда қоятынын, шешінуге кім көмектесетінін және түскі астан кейін не істейтінін есіне түсірді ме деп сұраңыз. Осы сұрақтарды қою арқылы сіз баланың әрекеттер тізбегін жақсы есте сақтағанын бақылай аласыз. Балабақшада сәбилер әдетте белгісізден қорқады. Бала күтілетін оқиғаның оған алдын - ала "уәде етілгендей" болып жатқанын көргенде, ол өзін сенімді сезінеді.

4. Мүмкін болатын қиындықтар туралы шынымды айтсам:

Балаңызбен балабақшада болуы мүмкін қиындықтар туралы сөйлесіңіз. Бұл жағдайда ол кімнен көмек сұрай алатынын және оны қалай жасайтынын талқылаңыз. Мысалы: "егер сіз шөлдесеңіз, мұғалімге барып: "мен шөлдеп тұрмын" деп айтыңыз, сонда мұғалім сізге су құйып жібереді. Егер сіз дәретханаға барғыңыз келсе, бұл туралы тәрбиешіге айтыңыз". Балада бәрі оның алғашқы талабы бойынша және ол қалағандай орындалады деген елес тудырмаңыз. Топта балалар көп болатынын және кейде өз кезегін күтуге тура келетінін түсіндіріңіз. Сіз кішкентайға: "тәрбиеші барлық балаларға бірден киінуге көмектесе алмайды, сондықтан сіз біраз күтуіңіз керек"деп айта аласыз.

5. Басқа балалармен сөйлесуді үйрену :

Балаңызға басқа балалармен танысуға, оларға аты-жөнімен жүгінуге, ойыншықтарды алып тастаудан гөрі сұрауға, өз кезегінде басқа балаларға ойыншықтар ұсынуға үйретіңіз.

6. Біз сүйікті ойыншықты таңдаймыз:

Баланың өзі балабақшаға бара алатын сүйікті ойыншығын серік етіп таңдасын-бұл бірге әлдеқайда қызықты!

7. Біз өзіміз баламен бөлісу керек нәрсеге дайындаламыз:

Балабақшаға бейімделудің бастапқы кезеңінде ананың нәрестенің жанында болуы керек пе деген әртүрлі пікірлер бар. Егер анасы баламен бірге балабақшаға барса, жаман нәрсе бар сияқты? Барлығы риза, нәресте жыламайды, анасы тыныш. Бірақ осылайша еріксіз ажырасу тек ұзаққа созылады. Басқа балалар, басқа біреудің анасына қарап, түсіне алмайды - бұл жағдайда менікі қайда? Сондықтан, егер бала бірінші күннен бастап анасының қамқорлығынсыз топта жалғыз қалуға тырысса, бәрі үшін жақсы болады. Ал тәжірибелі тәрбиешілер балаға қамқорлық жасайды.

8. Қоштасу рәсімін таңдаңыз:

Балаңызбен қоштасу белгілерінің қарапайым жүйесін жасаңыз-осылайша ол сізді жіберуді жеңілдетеді. Мысалы, оны бір щекке, екіншісіне сүйіп, тұтқаны бұлғаңыз, содан кейін ол балабақшаға тыныш барады.

9. Біз өз өмірімізді баланың мүдделерін ескере отырып жоспарлаймыз:

Есіңізде болсын, кішкентайдың балабақшаға үйренуі алты айға дейін созылуы мүмкін, сондықтан күштеріңізді, мүмкіндіктеріңізді және жоспарларыңызды Мұқият есептеңіз. Егер осы кезеңде отбасында баланың бейімделу ерекшеліктеріне "бейімделу" мүмкіндігі болса жақсы.

10. Біз тартынбаймыз!

Ата-аналар балабақша тәрбиесінің орындылығына күмәнданған кезде бала өзін жақсы сезінеді. Сіздің кез-келген тартыншақтығыңызды айлакер бала үйде қалып, ата-анасымен ажырасуға жол бермеу үшін қолдана алады. Ата-аналары үшін балабақша жалғыз балама болып табылатын балалар оңайырақ және тезірек үйренеді.

11. Біз баланың балалармен және тәрбиешілермен қарым-қатынасына қатысамыз:

Бала балабақшаға тезірек үйренеді, ол балалар мен ересектермен қарым-қатынас орната алады. Оған көмектесіңіз. Басқа ата-аналармен және олардың балаларымен танысыңыз. Кішкентайыңыздың қатысуымен басқа балаларды атымен атаңыз. Үйде жаңа достар туралы сұраңыз. Балаңыздың басқа адамдардан көмек пен қолдау сұрауын ынталандырыңыз. Сіздің

тәрбиешілермен, басқа ата-аналармен және олардың балаларымен қарым-қатынасыңыз неғұрлым жақсы болса, балаңызға соғұрлым оңай болады.

12. Біз жағдайды бақылаймыз, бірақ үрейленбейміз:

Мінсіз адамдар жоқ. Басқаларға жұмсақ және төзімді болыңыз. Дегенмен, сізді алаңдататын жағдайды нақтылау қажет. Мұны жұмсақ түрде немесе мамандар арқылы жасаңыз.

13. Балабақшаға қатысты жағымсыз сөздерге жол бермеңіз:

Баланың қатысуымен балабақша мен оның қызметкерлеріне қатысты сындардан аулақ болыңыз. Назар аударыңыз-баланы ешқашан балабақшамен қорқытпаңыз!

14. Біз нәрестеге қолдау көрсетеміз:

Бейімделу кезеңінде баланы эмоционалды түрде қолдаңыз. Оны жиі құшақтап, сүйіңіз. Сәттілік! Балаңызға өзін балабақшада тату ұжымның мүшесі ретінде сезінуге және дамуға жаңа серпін алуға мүмкіндік беріңіз.